

ff. quemad. serui. amit. l. uenditor. §. si constat z eod. tit. l. si locus. §. cum via z ibi per Alber. papi. z. ff. qui z a qui. l. si priuatus facit. C. de decu. l. neq; decretu z. l. doctici li. x. Aut ergo dicimus filium florentie agnouisse bona. ergo non sunt filiarum nec eis quicq; debetur nisi prout z qua tenus tribuit reformatio. s. dotis z interim alimenta aut dicimus non agnouisse sed potius repudiasse z no repudiavit ut decurrerent bona ad filias sed ut deuoluerentur ad fratres cum inuitis omnibus hoc facere potuit reformatio z in preiudicium filiarum ut dictum est. Concludo igitur ex premissis filias pro alimentis legitimaz pcepturas etiam reformatione circumscripita z eius reformationi vigore tandem similiter legitimaz pcepturas ut sic dicta reformatio reguletur limitetur z declaratur fm ius comune causis legibus z rationibus supradictis. Et ita dico z consulo ego Ange. zc.

Inus Condidit testamētū in quo instituit duos pauperes xpi z in bonis suis quos eligerint certi sui fideicommissarii. Item subsequenter immediate sic dixit item volo statuo z ordino qd dicti pauperes sic eligendi sint z esse debeant heredes in hereditate mea in z de soldis. xl. z de ipsis soldis. xl. sint z ee debeant taciti z contenti z quod ultra nil petere z habere possint aliquo modo iure uel causa. Querit primo nunquid dicta institutio dici debeat vniversalis in oibus bonis attentis primis uerbis indiffinitis prolatis an uero particularis incerta re quasi uerba scdo prolata concernentia non tantum effectum habendi sed et ipsam essentia institutionis ueniant declarando z limitando prima uerba in definite prolata. Scdo querit nunquid tale testm sit nullum quasi causa testati non trahat ad se cam testati refragante z impediēte testatoris uoluntate que ex uerbis expressis colligit. An uero sit testm aliquod z quod per uerba illa qd plus petere non possint z sint taciti z contenti z c. videant rogati instituti s restituendo uenientibus ab intestato p. l. peto in principio uer. ide dicemus. ff. de le. ij.

Institutio facta de pauperib⁹ eligendis per alium. valet nec est uoluntas captatoria qm non i institutionis seu uoluntatis substantia z eentia collata est in alienum arbitriu sed sola psonarum electio de leg. ij. l. cum pater. §. hereditatem z. §. a filia de re. du. l. utrum. §. i. de lega. ij. l. cu quidam per dy. z bar. in. l. captatorias de le. i. An autē sit institutio vniversalis uel particularis dico qd particularis. Nam illa uerba in z de sold. xl. limitant pmitina que vniversalia sunt z dispositio limitans attendit non precedens indiffinita uel vniversalis. C. de trans. l. si de certa. ff. eo. tit. l. qui cum tutoribus nisi aut conexitas aut rō indiuidui aut dūre sepe rationis aliud inducat de dā. infec. l. actus. §. si. cum. l. seq. ff. de aqua cotti. l. i. §. itē qrit z. §. terebacius z. C. eo. vtr. in. l. possessionū z. ff. de le. ij. l. vxori. §. concubine z idez scdo dispositio sit prioris correctiua z uult concepta. C. de pac. l. pacta nouissima de inuis. test. l. cum in scdo ad treb. l. si quis priorē de manu. test. in. l. stichus. Neutrū autē ditorum trium hic concurrat. Sed qz isti pauperes fuerunt ex re certa instituti loco vniversalium heredu sunt. C. de here. insti. l. quotiens de here. insti. l. i. §. si ex fundo cū nullus alius sit institutus ex vniverso z doc. cōiter dicunt qd per ius accrescēdi institutus ex re certa totum hz quod nūquā fuit securus qz illud causat ex cōiunctio. C. qñ nō pe. per. l. vnica. C. de cad. tol. §. his itaq; cum se. Sublata igit cōiunctio non hz locum ius illud. ff. de leg. ij. l. z proculo. hic autem cessat oino cum vnus tantum sit noiatas ut. d. l. z proculo z quia portio accrescit portioni uelud quedā aliuio. ff. de usufru. l. si titio in fi. unde nō habenti portio nem nihil accrescit. ff. de acqui. here. l. si totum non autez habet portionē hereditatis qui nō instituit sub noie quotē cum hereditas in quotas diuidit non in quantas insti. de here. insti. §. hereditas z. ff. e. ti. l. seruū meum. §. si. Itē in themate. xl. so. in quibus facta est institutio non sunt in asse sed granamen assis z asse extincto nihilomin⁹ illō durat. C. si cer. pe. l. incēdium unde non pfit dici partes assis ergo insolūdu nō est dare ius accrescēdi. casus est in. l. si totā de acqui. here. quare solit⁹ sum dicere z. ita ad pñs dico qd institutus in re certa alio coherede vniversalī nō dato habet totum qz sua institutio particulariter in vniversale

conuertitur z iure conuersionis nō per ius accrescēdi habet totum nec mirum qz vna dispositio in aliam conuertitur ne pereat. Nam vna directa conuertitur in aliam directam. l. si. C. de here. insti. z conuertitur etiam in obliquam C. de impu. l. precibus z ibi plen⁹ z in. l. centurio z melius in. l. uerbis ciuilibus. ff. de vulg. z pupil. haberent igitur pauperes totum iure cōuersionis ut dixi. hec autez cōuersionis non habet locum ubi uoluntas testatoris manifeste refragatur qd est ubi institutus est uetus plus petere secūdm Bar. de here. insti. l. quotiens. §. tantundem z p eundem. in. l. i. §. si ex fundo eo. tit. sed timuit ipse de cōtrario. l. si ita quis instituit⁹ heres fuerit exceptio fundo eo. tit. z non bene respondit qz z ibi fuit euidentissima uoluntas quinimo z illa que ex necessarijs coniecturis apparet dicitur euidentissima de manu. testa. l. si quis locuplex de lega. i. l. licet imperator unde secundum eum ista questio est sopita cum questio intestati trahit ad se causam intestati sicut z in alio singulari casu. ff. de inuis. testa. l. i. Ego autē legendo padue bononie rome z perusij solitus sum tenere z hoc consulendo sequor quod in milite armate militie qui potest dicere pro parte testatus z pro parte intestati causa testati non trahit ad se causam intestati nec ecōuerso. ff. de testa. mili. l. si miles ex fundo z facit eod. titu. l. si certarum z. l. miles item heredem in prin. z. §. z qz diximus in eo. tit. nulla est causa potentior altera z ideo nulla alteram ad se trahit ratione maioritatis z potentie. ff. de fideius. l. generaliter uer. rerum uero. In pagano autem dico quod interdum causa testati est vniversalis z intestati particularis ut cum testator instituit quem ex vniverso excepto fundo quem petere uenit z tunc prohibitio nihil operatur quin causa testati dignior z potentior trahit ad se causam intestati sic intelligo. l. si quis heres instituit⁹ in qua Bar. disputauit trahit enim ad se potentius z dignius minus potentius z minus dignum. ff. de sta. homi. l. queritur cum simi. ibi alleg. interdum ecōuerso instituit vnus de fundo z prohibetur plus petere tunc causa intestati est vniversalis z potētiō trahit ad se causa testati ut d. §. tantūdem. potest eniz testator prohibere ius accrescēdi z uiam eligere intestato ut. l. dominus. ff. de usufruc. l. non possit prohibere ius agendi ad supplementum legitime in autētico ut cum de appel. cog. §. aliud quoq; capitulum uer. ceterum si qui heredes insti fuerint esse cōtenti z c. z ille. §. clare docet quando dicatur uoluntas testatoris manifestissime refragari iuri accrescēdi uidelz cum quis plus petere prohibetur z illius tex. non habeo concordatiam ita claram ad presens z iste non est casus noster qz hic causa intestati est vniversalis causa testati particularis interdum causa testati z testati tantum nō differunt in potentia ut quia instituitur quis in dimidia hereditate z sic in quota z uetatur plus petere z sic alia dimidia uenit similiter sub nomine quote nemini assignata z tunc aut dicimus dispositionem nullam tāq; sibi ipsi repugnantem. ff. de reg. iur. l. ubi repugnātia aut dicemus causam testati trahere ad se causam intestati tanq; minus dignam. ff. de indi. l. per minorem cū suis concoz. qd equius arbitroz. Concludo igitur ex premissis predictum titiu intestatum decessisse. Et ita dico z cōsulo ego Angel. zc.

ccclix.

Resupposito Statuto

Statuto ciuitatis mantue quo cauetur qd mulieres nō succedant ab intestato extantibus masculis per hec uerba uidelicet sorores uero uel aliqua mulier ab intestato cum fratribus aut cum nepotibus pronepotib⁹ ab nepotibus descendētib⁹ ceteris recta uia legitimis uel legitimatis non succedant in bonis matris nec patrie aut proauū tam z ceterozum ascēdentium. item nō succedant sorores nec eius filij nec aliqua mulier ex latere ueniens fratribus extantibus alijs fratribus legitimis uel legitimatis teneantur tamen fratres eas dotare de bonis suis z de bonis paternis primo quo usq; extant z postea s sui uidelicet fratris uel fratrum si dotate nō sint in quibus sorores habeant hypothecam expressam z debeant dotari honorifice secūdm patrimonij facultatem nec noceat si frater dilapidauerit bona successionis z c. Titius habēs tres filios z unam filiam z neptes ex filio premoztuo cōdidit testamentum z dicros filios equaliter heredes instiuit vniversales filie legauit uores z quinquaginta ultra nepri uero